

KRATKOČASNIK

glasilo Osnovne šole Primoža Trubarja Laško

šolsko leto 2014/15, 13. april 2015, številka 3, letnik IV

Intervju o poklicnem usmerjanju s šolsko svetovalno delavko
Metko Čulk

Spoznavamo Evropo: Slovaška – 2. del

Potopis: Ko se odprejo vrata v nov svet

Pomladni dan

Dan zdravja

Plavalni tečaj

Izštekanj

Varna uporaba interneta

Nadarjeni v Šentrupertu

KRATKOČASNIK, glasilo OŠ Primoža Trubarja Laško

šolsko leto 2014/15, 13. april 2015, številka 3, letnik IV

Odgovorna urednica: Tanja Drolec

Uredništvo: Tilen Pasarič, Stella Tretnjak, Rina Medjič, Nik Ojsteršek, Nataša Grešak, Jakob Pirš, Januš Suša, Julija Planinšek, Klara Peklar, Zarja Nemec, David Mraz, Laura Gračnar, Žani Videc, Tinca Centrih, Alen zajtl, Rene Cverle, Nadja Gorišek, Iris Ilijevec Vodišek, Lana Jošovc, Tina Vorina, Anita Blatnik

Naslovnica: Špela Videc

Didaktično gradivo je na voljo pod licenco
Creative Commons
Priznanje avtorstva- Nekomercialno-Deljenje
pod enakimi pogoji 2.5 Slovenija

Spletno objavo omogočila Osnovna šola Primoža Trubarja Laško

POKLICNO USMERJANJE

Iz šole v šolo

Devetošolci bodo kmalu zapustili osnovnošolske klopi in sedli v srednješolske. 9. aprila so bili objavljeni podatki o stanju prijav v srednje šole. Nekateri učenci so se jih razveselili, drugi manj. Učencem na tem področju svetuje tudi svetovalna služba. Da bi o procesu tovrstnega svetovanja izvedeli več, smo na pogovor povabili Metko Čulk, šolsko svetovalna delavko.

Šolska svetovalna služba med drugim skrbi tudi za poklicno usmerjanje devetošolcev. Kdo vse je vključen v ta proces?

V osnovni šoli so v ta proces vključeni razredniki osmega in devetega razreda, šolska svetovalna služba, starši in seveda učenci osmega in devetega razreda. Svetovalna služba se začne sistematično vključevati v drugem polletju osmega razreda. Učencem predstavi sistem izobraževanja, poklice, šole, spletne strani, kjer lahko dobijo največ informacij ...V marcu povabimo na roditeljski sestanek veliko srednjih šol iz celjske regije, da predstavijo svoje programe in dejavnosti. Naslednja akcija je v aprilu, ko se osmošolci glede na namero o izbiri poklica udeležijo delavnic v Šolskem centru Lava v Celju.

Poklicna orientacija se nadaljuje v devetem razredu ...

Tako je. Že takoj v oktobru organiziramo dneve dejavnosti. Takrat sta poklicnemu usmerjanju namenjena dva dneva: učenci si ogledajo Thermano, kjer spoznajo poklice v zdravstvu, turizmu in gostinstvu, in se udeležijo okrogle mize z bivšimi učenci naše šole, ki kot dijaki različnih šol predstavijo svoj pogled na šolo in šolanje. Prav tako si na ta dan lahko ogledajo predstavitev poklicev mizar, frizer, vrtnar, cvetličar, aranžerski tehnik in hortikulturni tehnik.

Ali se učenci že v tem obdobju dokončno odločijo, na katero srednjo šolo se bodo vpisali?

Ne. Omenjenim dejavnostim najprej sledi anketni vprašalnik, ki ga izpolnijo vsi devetošolci in v njem že navedejo srednjo šolo, kamor se nameravajo vpisati. Kot eden od pripomočkov pri izbiri programa je tudi vprašalnik Kam in kako, ki ga izpolnijo vsi učenci. O rezultatih se posvetujejo s šolsko psihologinjo. Novembra ministrstvo za šolstvo in šport objavi rokovnik za poklicno orientacijo, ki ga svetovalna služba predstavi staršem na roditeljskem sestanku. Na žalost že dve leti osmošolci ne rešujejo več testov, s katerimi se ugotavljajo njihova močna in šibka področja.

Vzrok je pomanjkanje sredstev. Na podlagi teh testov je lahko šolska psihologinja svetovala pri izbiri poklica.

Učence povabite tudi na individualni razgovor ...

Januarja in februarja pridejo na vrsto individualni razgovori z devetošolci in njihovimi starši, kjer posredujemo informacije pred vpisom v srednjo šolo. Sledita informativni dan v vseh srednjih šolah in nato vpis v izbrano srednjo šolo. Če se v posamezni šoli pojavi višek prijav, se pogovorimo z učenci, ki imajo prijavo v tej šoli in o njenem prenosu drugam.

Najbrž s tem poklicno usmerjanje za devetošolce še ni končano?

Zadnja dejavnost v devetem razredu je roditeljski sestanek, kjer predstavimo število prijav v posameznih šolah, kriterije za pridobitev Zoisove štipendije za nadarjene, republiške in kadrovske štipendije ...

Devetošolci imajo na izbiro več srednjih šol. Katere smeri najpogosteje izberejo? Zakaj?

V zadnjem času se učenci najpogosteje odločajo za smeri računalniški, medijski, gostinski in turistični tehnik, tehnik mehatronike ... Razlogov je več – morda na to vplivajo različne kuharske oddaje, če govorimo o gostinskem in turističnem tehniku, tudi starši svetujejo učencem, določeno šolo lahko obiskujeta tudi starejši brat ali sestra ...

Kaj vse vpliva na posameznikovo odločitev o tem, v katero srednjo šolo se želi vpisati?

Na to vplivajo sošolci, družina, vzorniki ... ocene, zdravstveno stanje oziroma primanjkljaji ...

Srednje šole so dvo-, triletne, gimnazije ... Ali se v primerjavi s prejšnjimi leti učenci odločajo enako, ko izbirajo srednjo šolo? Se morda zaradi gospodarskih razmer, krize ... odločajo drugače, kot so se v časih pred krizo?

Pred nekaj leti je bilo veliko več vpisa v gimnazije kot danes. V zadnjem času se je zelo povečal vpis v gostinsko in turistično šolo – oddaje na TV – prav tako sta že nekaj let zelo priljubljena medijski in računalniški tehnik. Vpisa v tekstilno šolo skoraj ni, prav tako se je zelo zmanjšal vpis v šole, ki izobražujejo za področje gradbeništva, in vpis v ekonomsko šolo. Menim, da sta za to kriva gospodarska situacija in stanje podjetij v teh strokah.

Kakšni so letos pogoji za vpis v srednjo šolo?

Pogoji za vpis so že nekaj let enaki. Če se pojavi višek prijav in šola omeji vpis, se upoštevajo ocene vseh obveznih predmetov iz sedmega, osmega in devetega razreda. Če imajo učenci isto število točk iz uspeha, se naknadno upoštevajo tudi rezultati NPZ. Nekatere šole imajo tudi preizkuse nadarjenosti (umetniške gimnazije, srednja šola za oblikovanje ...)

Kaj vse je dobro, da devetošolci izvedo o šoli, ki jo nameravajo izbrati?

Poznati morajo predmetnik, izvedeti čim več o morebitni praksi, možnosti nadaljevanja šolanja, zaposlitve ali samozaposlitve ...

Kje lahko učenci dobijo dodatne informacije o srednjih šolah?

Zelo zanimiva je spletna stran www.mojaizbira.si. Učenci lahko informacije dobijo tudi na spletni strani dijaški.net in na spletnih straneh ministrstva za šolstvo ter zavoda za zaposlovanje, na strani tosemjaz.net in na straneh Javnega sklada Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije.

Z nadaljnjim šolanjem so tesno povezani tudi štipendija in dijaški domovi. Kakšni so letos pogoji za pridobitev štipendije?

Pogoj za pridobitev državne štipendije je socialni status družine, kjer se upošteva dohodek na družinskega člana; pri Zoisovi štipendiji pa se upoštevajo izjemni dosežki iz znanja, raziskovanja, razvoja ali umetnosti in povprečna ocena 4,7 v devetem razredu, kjer se upoštevajo vse ocene.

In kakšni so letos pogoji za bivanje v dijaških domovih?

V dijaških domovih je več kot dovolj prostora, ker se srednješolci (predvsem pa njihovi starši) ne odločajo za šolanje v Ljubljani in Mariboru.

Stella Tretnjak

Foto: osebni arhiv Metke Čulk

NAŠI NEKDANJI UČENCI

Prednost šole so tudi potovanja v tuje države

Za to številko Kratkočasnika smo nekaj vprašanj postavili tudi Ani Blatnik, bivši učenki naše šole, ki je med drugim prejela tudi zlati znak Primoža Trubarja ter zlata in srebrna priznanja na različnih predmetnih področjih. Zdaj obiskuje prvi letnik evropskega oddelka gimnazije v Šolskem centru Lava. V intervjuju smo ji zastavili tudi vprašanja o dosedanjih izkušnjah v srednji šoli.

Osnovno šolo si obiskovala v Laškem. Kakšni so tvoji spomini na to obdobje?

To je bilo moje najlepše obdobje do zdaj. Moji spomini so zelo lepi. Čeprav sem cenila to obdobje že prej in sem poskusila čas čim bolj izkoristiti, ga zdaj, ko je za mano, cenim še veliko bolj.

Ljudje imamo različna pričakovanja. Kakšna so bila tvoja, ko si se odločala za vpis na srednjo šolo?

Moja pričakovanja niso bila preveč velika, bolj me je bilo strah spremembe, ki je nisem preveč želela. Sčasoma, ko sem prejemale informacije od dijakov z evropske gimnazije, pa sem mislila, da bo težko uresničiti cilje. A na splošno sem bila prepričana, da mi bo vseč in da bo kljub vsemu to lepa izkušnja.

Zakaj si izbrala srednjo šolo, ki jo obiskuješ, in kaj je vplivalo na to?

Odločala sem se med celjskimi gimnazijami in pred informativnim dnevom je bilo to tudi vse, kar sem »imela v glavi«. Po informativnem dnevu sem nekaj dni razmišljala in pregledovala vse informacije – od sistema dela do dodatnih aktivnosti – in se tudi pogovorila z veliko dijaki, ki gimnazije že obiskujejo. Na koncu je bila odločitev popolnoma moja, in sicer zato, ker sem se preprosto v tej šoli najbolje počutila, vseč sta mi bila sproščenost med učenci in seveda napovedano spraševanje.

Si bila zadovoljna z informacijami, ki so ti bile na voljo pri odločanju?

Informacij je bilo veliko, ampak najbolj pomembno je, da sem se na koncu odločila na podlagi tega, kar sem sama videla in si zapomnila od vsake šole, ker seveda vsak dijak šolo sprejema na svoj način, zato sem mnenja drugih vzela v razmislek, a jih pri končni odločitvi nisem upoštevala kot najbolj

pomembna. Od informativnega dneva pa sem seveda črpala ključne podatke o šolah, vse ostalo je lahko zelo zaigrano, ker seveda vsaka šola želi čim več vpisanih dijakov.

Ali je srednja šola, ki si jo izbrala, takšna, kot si pričakovala?

Srednja šola je glede določenih stvari prav takšna, kot sem si jo predstavljala – polno testov in veliko učenja, ampak glede veliko stvari sem bila vseeno zelo pozitivno presenečena. Odnos med večino profesorjev in med učenci je sproščen, vsakemu je dana možnost, da se izkaže. Predvsem je vse odvisno od dela in zagnanosti posameznika.

Kako se počutiš v šoli?

V šoli se počutim dobro, kar je glede na to, koliko časa tam preživim, zelo pomembno. So dnevi, ko se tako kot vsak drugi gimnazijec tudi jaz vprašam, kaj mi je bilo tega treba, a kmalu ugotovim, da ne bi želela biti drugje.

Kako bi trenutnim devetošolcem predstavila svojo šolo? Kaj bi izpostavila kot prednost? S čim bi jih prepričala, da bi se odločili za vpis?

Šolo bi predstavila kot prijetno in sproščeno. Z mojega vidika je treba kar nekaj dela, ampak temu se ni mogoče izogniti nikjer. Največja prednost šole je, da ponuja veliko paleto dejavnosti, enodnevnih izletov in potovanj. Lahko si širiš obzorja na vseh področjih, na voljo je veliko predavanj in obšolskih dejavnosti ter projektov. Mislim, da se večina v naši šoli kar kmalu počuti kot del neke skupnosti, kar je zelo pomembno. Za tiste, ki za obšolske dejavnosti niso tako zainteresirani, pa je že to, da imamo napovedano spraševanje pri trinajstih predmetih, res ogromen plus, ki vsaj malo zmanjša stres in nam omogoči, da se

res pripravimo, kolikor čas dopušča, in si sami vsaj do neke mere razporejamo delo.

So pričakovanja osnovnošolcev, da bo v srednji šoli vse drugače oziroma lažje, utemeljena? Se je za znanje treba truditi ali pride samo od sebe?

Pričakovanje, da bo vse drugače, je resnično, saj se vsaj večina znajde v krogu novih ljudi, nepoznanih profesorjev in vsak dan zase je nekaj posebnega – vsaj od začetka. Glede zahtevnosti pa je povsem odvisno od programa.

Za tiste, ki se bodo vpisali na gimnazijo, lahko na to, da bo »lažje«, pozabijo. Človek res dobi trdo kožo, sama sem že zdaj spremenila pogled na učenje, a sem tukaj manj kot eno šolsko leto. Cenim, ko imam »samo« dve ocenjevanji na teden. Testi postanejo kar vsakdan. Snovi je veliko več in zaradi natrpanosti je velikokrat manj časa, da se jo naučiš. Ni več možnosti, da prideš pred tablo in z razgledanostjo dobiš štiri. Pri predmetih, kot so matematika in fizika,

pa se kupi vaj za odlične ocene večkrat pomnožijo v primerjavi z osnovno šolo. Zato se je treba pripraviti na spremembe, pri nekaterih so to spremembe pri uspehu, pri drugih pa samo glede tega, kaj je nova prioriteta koncev tedna. Seveda ostane tudi nekaj prostega časa in se tudi pojavijo dnevi, ko lahko gremo v šolo brezskrbno, ampak tega je bistveno manj kot v osnovni šoli.

Za znanje se je absolutno treba zelo truditi in ne pride samo od sebe. Sploh v prvem letniku se zelo pokaže, kako smo delali v osnovni šoli. Zato je za lepe ocene treba veliko truda že od začetka, ne le zadnji mesec šolskega leta.

Srednješolsko obdobje prinese tudi mnoge spremembe na področju prijateljstva. Kakšne so tvoje izkušnje?

Prijateljstva pridejo in gredo in srednja šola je zelo dobra preizkušnja na tem področju. Včasih je težava v tem, da se uskladiš, ampak menim, da se prav vse da, če je volja. Seveda je še posebej prve tedne težko in se ti zdi, da ne bo nikoli lažje, ampak sčasoma se razvijejo tudi nova prijateljstva, saj so okoli tebe ljudje, katerih cilji so bolj blizu tvojim kot kadarkoli prej.

Najbolj pomembno je, da se za šolo nihče ne odloči na podlagi tega, kam gredo njegovi prijatelji, saj se velikokrat zgodi, da se prijateljstva ne obnesejo. Prestavljanje iz šole v šolo ni tako lahko, kot je to, da z nekom prekinemo stike. Mislim, da se zaradi tega ni treba obremenjevati, ker če je želja obojestranska, se prijateljstva ohranijo. Če se ne, je to le nova izkušnja, iz katere se lahko veliko naučimo.

Srednje šole dijakov nudijo poleg pouka tudi vrsto drugih dejavnosti in dogodkov. Katere bi izpostavila?

Dodatnih dejavnosti je veliko, kot sem že omenila. Velika sprememba je, ker se tukaj kar naprej pojavljajo ponudbe za različne izlete. Sama sem v letošnjem šolskem letu jeseni odšla na Dunaj in v marcu na potovanje v London. Izkušnje, ki jih tako pridobimo, so neprecenljive in popestrijo šolsko leto. Profesorji so na izletih vedno zelo sproščeni in do zdaj so bile moje izkušnje zelo pozitivne. Poleg teh izletov so bili letos organizirani tudi

izleti v Budimpešto, Italijo, Amsterdam, Bruselj ... Za naslednje šolsko leto pa sta načrtovani tudi potovanja v Barcelono in Provanso.

Dijaki se lahko dokazujete tudi na različnih tekmovanjih. Kakšne so tvoje izkušnje?

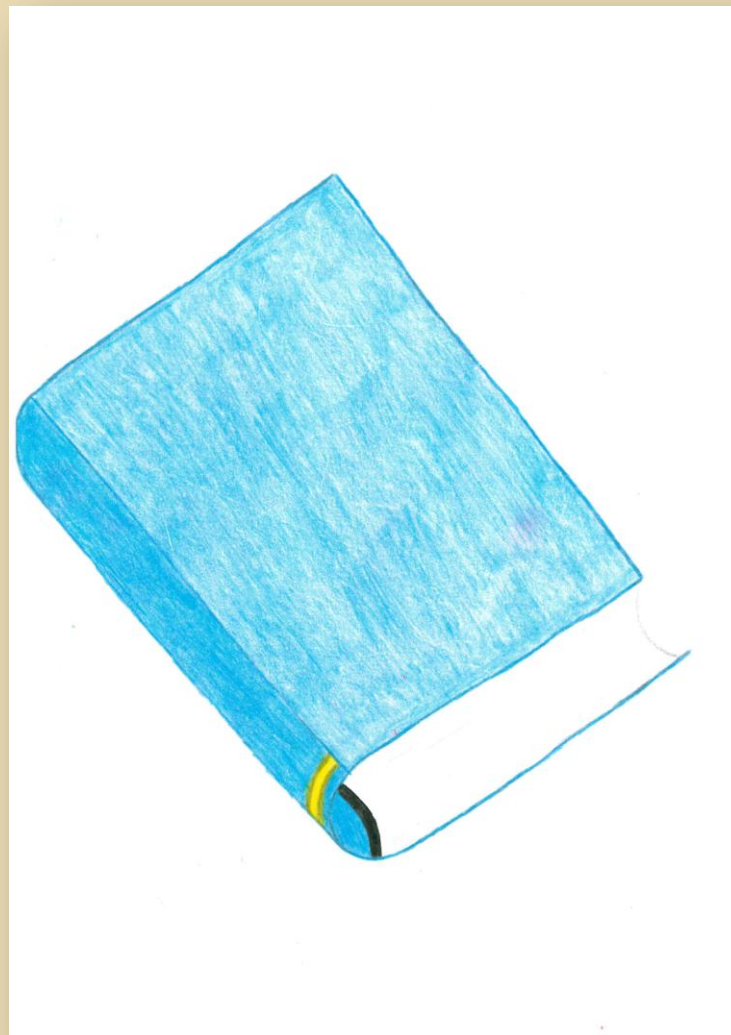
Tekmovanja ostajajo podobna kot v osnovni šoli – od Proteusovega tekmovanja iz znanja biologije do raznih tekmovanj iz matematike in fizike, Cankarjevega tekmovanja in podobnih. Sama sem se jih letos udeležila kar nekaj, a je pa res, da ko si enkrat prijavljen, poti nazaj pri večini profesorjev več ni, zato je treba vsako takšno stvar dobro načrtovati, da ti ostane toliko časa, da se vsaj malo pripraviš. Tekmovanja so seveda malo težja, ampak mislim, da je koristno, da se jih vsak udeleži vsaj nekaj, ker dobri rezultati prinesejo marsikaj koristnega.

Glede na to, da obiskuješ gimnazijo, te bo pot verjetno vodila na višjo šolo. Kje se vidiš čez na primer pet let?

Misel na »čez pet let« se mi zdi tako zelo daleč, ker je trenutno moj glavni cilj, da izpolnim svoje »ambicije« za to šolsko leto in za naprej že od septembra dalje nisem imela časa niti pomisliti. Ampak glede na to, kako hitro meseci minevajo, se bom zagotovo znašla na informativnih dnevih za študij prej, kot bi si mislila. Moji interesi grede od leve na desno, ampak zadnjih nekaj let se vedno ustavijo pri smeri prava/človekovih pravic in podobnih smeri, kjer bi bila mnenja posameznika cenjena in bi se moji dnevi vrteli okoli stika z ljudmi in iskanja rešitev za probleme, s katerimi se nekateri prepogosto srečujejo. Podiplomski študij pa bi rada nadaljevala v tujini, ker sem si veliko projektov v zadnjih mesecih s tega področja že ogledala in sem od vseh informacij postala samo še bolj navdušena nad to idejo. Ne glede na to, kje bom nadaljevala šolanje, pa seveda upam, da bom na koncu lahko pogledala nazaj in videla, da se je ves trud v osnovni šoli in zdaj na gimnaziji splačal.

Anita Blatnik

Foto: osebni arhiv Ane Blatnik

Špela Videc

SPOZNAVAMO EVROPO

Slovaška – 2. del

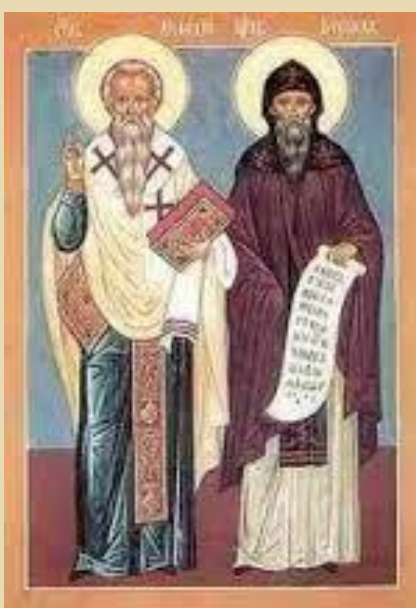
Leta 1918 je Slovaška s Češko in z Moravsko oblikovala skupno državo Češkoslovaško.

Koncu komunistične vladavine na Češkoslovaškem leta 1989 med miroljubno žametno revolucijo je sledila ponovna delitev držav – tokrat na dve državi: Češko in Slovaško. Julija 1992 se je Slovaška pod vodstvom predsednika vlade Vladimíra Mečírja razglasila za neodvisno državo, kar je pomenilo, da so njeni zakoni nadomestili dotedanje.

Slovaki praznujejo štirinajst državnih praznikov, kot sta na primer dan vseh svetih, dan sv. Cirila in Metoda, in šestnajst spominskih praznikov, kot so dan neodvisnosti, dan boja za človekove pravice ...

Slovaška ima dve podnebji. Večina države ima gorsko podnebje zaradi Zahodnih Karpatov, manjšinski del pa celinsko.

Na Slovaškem se je razvijala predvsem oboroževalna industrija. Nekaj pozornosti so namenili tudi tekstilni, kemični in živilski industriji. Ponekod pridelujejo grozdje, krompir, žito, sojo in tobak.

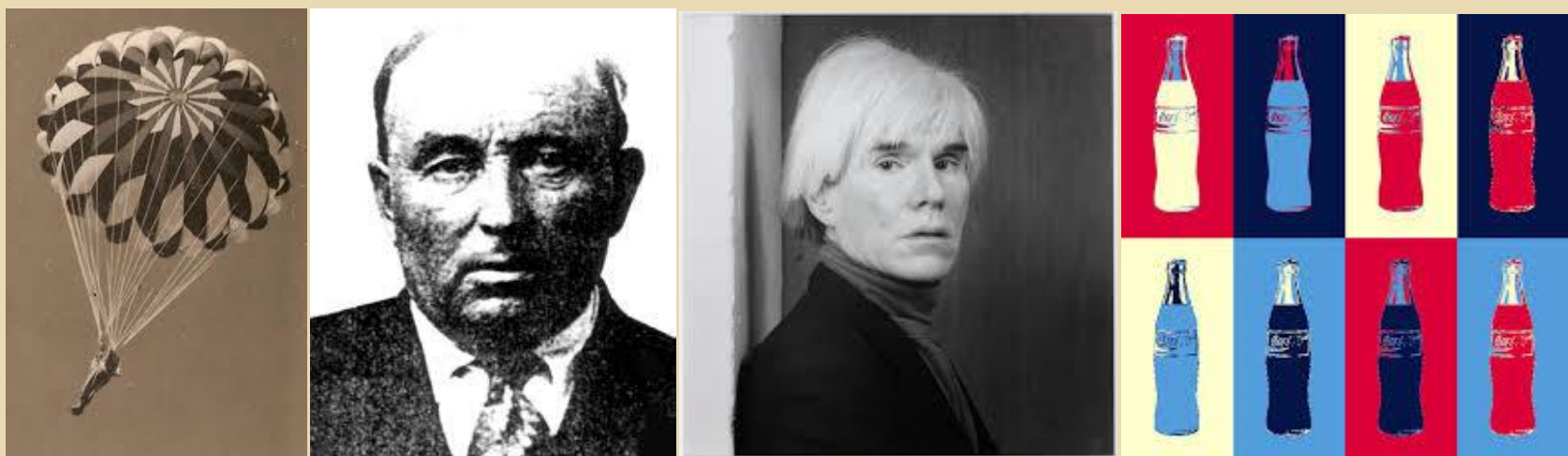
Hriboviti deli Slovaške so bogati z gozdovi in s pašniki, ki so namenjeni reji drobnice.

Slovaška je zelo bogata z rudnimi bogastvi, saj izkopavajo svinec, baker, železo in cink. Ker izkopljejo in predelajo toliko rudnih bogastev, jim to predstavlja kar tretjino dobička.

Znana Slovaka sta Štefan Banič, ki je leta 1913 izumil padalo, in umetnik poparta Andy Warhol.

Tilen Pasarič in Andrej Gobec
Slike: splet

POTOPIS

Ko se odprejo vrata v nov svet

Morje šumi, radostni vzkliki Italijanov se že slišijo v daljavi, na nebu krožijo galebi in že se vidijo mostički. S temi besedami začenjam naše skupno popotovanje po enem najčarobnejših kotičkov sveta – Benetkah.

Benetke za Slovence ne bi mogle ležati na primernejšem mestu. So ravno dovolj oddaljene, da smo deležni tudi doživetij na poti. Z vlakom smo tam v nekaj urah. To mestece je najbolj znano po tem, da je zgrajeno na vodi. Tam so bile snemane največje filmske uspešnice. James Bond, Turist in Indiana Jones so le nekatere med njimi. Tako sem tudi sama dobila priložnost, da se z babico in mamico prepričam o tem mestu, ki je navdušilo celo Brada Pitta, da si je tam kupil hišo.

Med jesenskimi počitnicami smo se odpravile nepozabnemu dnevu naproti. Kot vsi turisti smo tudi me naredile načrt potovanja. Sprva smo se do Trsta peljale z avtom, tam pa smo šle na vlak, ki je peljal v Benetke. Ko smo prispele v Trst, smo sicer v trenutku našle železniško postajo, a malo več težav smo imele pri parkiranju v ogromni garažni hiši, kjer vladajo precej drugačna parkirna pravila kot pri nas. Kljub vsemu smo čez dobre pol ure drvele proti Benetkam. Na vlaku smo se razburile nad žensko, ki je pregledovala karte. Z nami namreč sploh ni bila pripravljena govoriti v angleščini. Vožnja je minila dokaj hitro, popestrila sta jo božanski pogled na morje in branje knjige. Ko smo stopile iz železniške postaje, se nam je zazdelo, kot da smo stopile v nov svet in zaprle vrata za starim. V Canalu Grande smo si ogledovale stare pisane hiše. Okoli njih je bilo veliko turistov s fotoaparati. Stopile smo do ladjice, ki nas je popeljala po kanalu. Vsi smo radovedno iztegovali glave, da bi videli prekrasno okolje. Kljub poznemu oktobru je sonce grelo zelo prijetno in vetrč nam je pihljal okoli ušes. Z ladjo smo se pripeljale vse do zadnje postaje. Do znamenitega trga sv. Marka. Tam smo se

začudile zaradi turistov, saj je bil trg kljub mrtvi sezoni poln. Na trgu smo si ogledale cerkev sv. Marka, ki je vplivala na vse kasnejše zgradbe evropskih cerkev. Kar malo smo morale paziti, kod smo hodile, saj je golobov kar mrgolelo.

Pot nas je vodila do mosta vzdihljajev, kjer smo si ogledale zadnjo postojanko življenja veliko zapornikov iz starih časov. V bližini je tudi most Rialto, na katerega smo se odpravile tudi me. Pogled z mosta je bil izjemen, saj se je raztezal do neskončno dolgih uličic, hiš, mostov in seveda glavnega prevoznega sredstva, gondol. Ko smo se tako lagodno sprehajale v senci visokih hiš in sem nekje v bližini zaslišala zvok violine, me je kar malo poneslo v srednji vek. A me je kmalu predramilo razposajeno vpitje otrok, ki so se iznenada vsuli iz neke stavbe, identične drugim. To je bila seveda šola in otroci so veselo razpravljali v meni nerazumljivem jeziku. Sprehod smo nadaljevale mimo nešteti trgovinic s spominki, z drobnarijami in značilnimi beneškimi maskami, ne da bi se zavedale, da nam v želodcu že kruli. Ustavile smo se v neki restavraciji (izbira restavracij je bila res velika) in si odpočile noge. Izlet so tako še bolj popestrili italijanski njoki s paradižnikovo omako.

Tako smo nadaljevale pot in šle mimo nešteto obrazov (največ je bilo Azjicev). Nazaj smo se odločile priti peš. To sem sicer izvedela šele, ko smo sklenile »špilo s klobaso« in smo že prišle do postaje. Čas je minil tako hitro, da nisem mogla verjeti, da smo prehodile cele Benetke. Seveda bi še ostala, da bi videla nočni čar mesta, a morale smo na vlak.

Benetke so nas s svojim priokusom starega veka popeljale v preteklost in nas s svežino, prijaznimi vozniki gondol, z mostički in elegantnimi stavbami na vodi povsem očarale. Menim, da pri vsakem turistu pustijo prav poseben pečat, ki ga prepriča, da se v edino mesto na kolih vedno znova vrača.

Nataša Grešak

MLADI USTVARJALCI

Črni konj

Nekoč je živela deklica Eva, ki je bila služabnica. Podnevi je delala v hlevu, ponoči se je učila. Nekega dne je prišel v hlev zelo lep črn žrebec, ki je bil ranjen. Eva mu je povila nogo in skrbela zanj.

Poimenovala ga je Miki. Ko mu je bilo bolje, ga je osedlala in ugotovila je, da je zelo hiter. Eva se je odločila, da bosta tekmovala in zmagala sta na vsaki tekmi. Na svetovnem prvenstvu je Miki Eva vrgel s sedla, da se je poškodovala. Mikija so prodali. Novi lastniki so ga mučili. Po osmih letih mu je le uspelo pobegniti. Pobegnil je v gozd, kjer ga je srečala Eva, ki je ravno nabirala jagode. Nežno ga je pobožala po grivi in on jo je polizal po roki.

Takrat je mimo prijezdil čudovit mladenič Jakob, ki je imel prečudovite sinje modre oči in rjave lase. Eva se je vanj takoj zaljubila, on pa v njo. Jakob je jezdil na žrebici Mimi, ki je imela snežno belo grivo. Ko jo je Miki zagledal, se je takoj zaljubil vanjo, ona pa vanj. Tedaj je bila ljubezen v zraku. Jakob se je predstavil in jo vprašal, kako lahko pride v mesto. Eva mu je povedala in v zahvalo jo je Jakob povabil na čaj. Ko sta Eva in Jakob popila čaj in sta hotela odvezati konja, sta videla, da se konja smrčkata. Sklenila sta, da ju bosta skrila v gozd, saj sta Jakobova starša hotela Mimi prodati. Eva in Jakob sta konja obiskovala vsak dan. Čez osem mesecev sta videla, potem ko sta tako kot vsak dan prišla h konjema, da je Mimi povrgla tri žrebičke – Liska, Črnuha in Pepija. Eva in Jakob nista vedela, kaj naj naredita. Najprej sta mislila žrebičke prodati. Potem sta sklenila, da jih bosta pustila pri Mikiju in Mimi.

Jakobova starša je začelo skrbeti, kam Jakob odhaja vsak dan, zato sta mu sledila. Ko je Jakobov oče zagledal Mimi, se je začel jeziti nanj, zakaj je lagal, da je Mimi zbežala. Ko pa sta starša zagledala žrebičke, sta se omehčala in Jakob ter Eva sta jima vse povedala. Jakobova starša sta dovolila, da konje pripeljejo na njihovo posestvo. Eva in Jakob sta se čez nekaj mesecev poročila in dobila punčko Nino. In vsi so živeli srečno do konca svojih dni.

Lana Jošovec

Risba: Tina Vorina

Palček

Živel je majhen palček,
bil je pravi malček.

Zelo je bil vesel
in rad si je pel.

Živel je v lepi hiški,
imel je dve majhni miški.

Rad je imel živali,
kako lepi so njegovi sandali.

Imel je veliko kapo
in skrivnostno mapo.

V skrivnostni mapi je pisalo,
da ima palček čarobno risalo.

Ko lisica je hotela barvico,
je pogledala v mavrico
in prestrašila mravljico.

Naš palček je bil pogumen,
nikoli pa neumen.

Prestrašil je to lisico
in tudi čarovnico Mico.

Potem je živel srečno,
pred lisico pa je imel mir večno.

Rina Medjić

Risba: arhiv OŠ Laško

FOTOREPORTAŽA

Pozdrav pomladi

V marčevski številki šolskega časopisa smo objavili prispevek o prireditvi za starše in krajanje, ki so jo pripravili učenci in učiteljice PŠ Šentrupert. Tokrat objavljamo še fotografije.

POMLADNI DAN

Nastop za starše

V torek, 31. marca, smo učenci razredne stopnje v Debru pozdravili pomlad s prireditvijo za starše.

Vsak razred je pripravil točko, k predstavitvi pa smo povabili še oba otroška pevska zbora pod vodstvom Mateje Škorja in plesno skupino Pleši z mano. Prireditev si je ogledala večina

staršev. Očitno nam je uspelo priklicati pomlad, saj je zunaj že vse cvetoče in dehteče, a tudi sonce nas že prijetno greje.

Mateja Slemenik

Vtisi učencev

V torek, 31. marca, smo imeli nastop za starše z naslovom Pomladni dan. Nastopali smo učenci od prvega do petega razreda. Starši so bili navdušeni in so ploskali. Ob koncu nastopa smo vsi skupaj zapeli pesem Tri planike.

Iris Ilijevec Vodišek

Nastop, ki smo ga imeli v telovadnici, je bil namenjen našim staršem. Na generalki je šlo vse lepo, na nastopu pa se je malo zataknilo. Nastopi posameznih razredov so bili zelo raznoliki. Lepo je bilo na koncu, ko smo vsi skupaj zapeli pesem Tri planike.

Nadja Gorišek

Zadnji dan v marcu smo učenci razredne stopnje pokazali staršem, kako jih imamo radi. Pripravili smo jim nastop, ki je bil posebej namenjen mamicam ob njihovem prazniku. Učenci smo peli, plesali, deklamirali in igrali šaljive igre. Starši so naše nastope vedno nagradili z bučnim ploskanjem.

Nik Ojsteršek

PŠ ŠENTRUPERT

Pomladno ustvarjanje

Martina Šolinc

DAN ZDRAVJA

Za vsako bolezen raste rož'ca

Na dan zdravja, 7. aprila, smo se peš odpravili proti Aškerčevini. Tam nam je gospod Matjaž Aškerc razkazal staro hišo, v kateri je živel znan slovenski pesnik Anton Aškerc.

Spoznali smo mnogo zanimivih in poučnih stvari o življenju nekoč, ogledali smo si kmetijo in živali. Iz mleka, ki ga dajo krave in ovce, izdelujejo zelo dober sir.

Nato sta se nam pridružila gospa Jelka in dr. Janko Rode. Gospod Rode je avtor več knjig o zeliščih in njihovi uporabi. Sodeluje v različnih

projektih, vodi delavnice in obuja tradicionalno znanje o uporabi zelišč. Predstavila sta nam različna zelišča in izdelke iz njih ter pripravila okusen zeliščni čaj. V dar smo dobili čaj, ki ga bomo pripravili pri pouku gospodinjstva. Se že veselimo.

Učenci Nis in učiteljici Valentina Gartner in Romana Pohar

»Master šefi«

Dan zdravja smo debrski prvošolci začeli s pogovorom o zdravju in skrbi zanj. Ob slikah smo se pogovarjali, ugotavljali, primerjali in premlevali. Po zdravem obroku malice pa se je začelo aktivno delo.

Zbrali smo sestavine in pripomočke, si nadeli predpasnike in se prelevili v »master šefe«. Lotili smo se rezanja in pripravljanja sadne kupe, pripravili pa smo tudi sveže iztisnjen pomarančni sok. Vsak učenec je vložil malo truda in sadje je bilo v trenutku razrezano. Poskrbeli smo za urejenost miz in razdelili sadno kupo, kjer ni manjkala niti smetana. Pojedina se je skoraj začela, a smo jo prej

začinili še s praznovanjem rojstnega dne, zato smo poleg zdravega zaužili še nekaj manj zdravega. Po obilnem obroku smo si privoščili kratek sprehod do doma starejših, kjer smo si ogledali lutkovno predstavo, ki govori o pomenu umivanja rok za zdravje. Po sprehodu smo še zaplesali in se poslovili ter si obljubili, da se bomo začeli več gibati tudi doma in piti dovolj vode.

Lidija Podmenik

Ste že poskusili Pomagango?

Ob dnevu zdravja smo tudi v naši mali podružnični šoli izvedli naravoslovni dan. »Zdravje ni vse, vendar je brez zdravja vse drugo nič«, je že veliko let nazaj zapisal znan filozof Arthur Schopenhauer.

V dopoldnevu smo spoznavali in se učili, kaj in kako lahko storimo sami, da bomo čim dlje časa zdravi in pri močeh. Učenci višjih razredov so za učence nižjih razredov pripravili zdrave smutije in jih poimenovali z imeni Eksplozivni okus v ustih, Super smuti, Pomagango in Odštekani kivi. Predstavili so nam mnogo zdravega sadja in povedali, čemu kateri sadež koristi. V njihovih okusih in barvah smo nadvse uživali. Po malici nas je obiskala medicinska sestra Damjana Ključevšek in z njo smo se učili, kako preprečujemo nesreče in nezgode ter kako

nudimo prvo pomoč. Najbolj navdušeni smo bili nad praktičnim delom, ko smo oskrbovali namišljene poškodovance in jim nudili prvo pomoč. Uporabljali smo prvi povoj, gaze in opornice.

Z nestrpnostjo smo pričakovali tudi čas, ko naj bi si ogledali reševalno vozilo Zdravstvenega doma Laško. Žal zaradi razmer na terenu to ni bilo mogoče. Ob prvi priložnosti nas bodo reševalci obiskali in nam ga predstavili. Nismo pozabili tudi na zdravo prehrano, zato smo pripravili tudi slastne sadne solate.

Učenci so spregovorili

David Mraz: »O, tole je pa dobro!« (smuti)

Laura Gračnar: »Všeč mi je bilo, ker mi je medicinska sestra povila glavo.«

Žani Videc: »Izvedel sem, da obstajajo različni povoji.«

Tinca Centrih: »Najbolj sem se zabavala, ko smo mešali smutije.«

Alen Zajtl: »Smešno je bilo videti, ko smo bili vsi poviti.«

Rene Cverle: »Izvedel sem, kako veliko dobrega vsebujejo sadeži.«

Pa veliko zdravja in varno pot, kjerkoli ste že, vam želimo iz Šentruperta.

Učenci in učiteljica Cvetka Teršek

Brez zdravja ni bogastva

Bolezen pridirja na konju in odide peš. Kdor večkrat išče razvedrila, mu malo treba je zdravila. Narava, čas in potrpljenje so trije veliki zdravniki.

To je le nekaj pregovorov o zdravju. V PŠ Vrh smo ob nazornem prikazu spoznali urgentna in reševalna vozila ter njihovo opremo, v nadaljevanju pa smo prisluhnili zanimivemu predavanju o preprečevanju poškodb pri otrocih. Medicinska sestra Damjana Ključevšek nas je podučila, kaj moramo narediti in kako je treba ukrepati, če pride do poškodbe. Tudi praktično smo oskrbeli na srečo namišljene ponesrečence.

V drugem delu smo nekateri nadaljevali načrtovano jesensko delo. Ob slovenskem zajtrku smo naredili načrt spomladanske

zasaditve šolskega vrta. Pri načrtovanju smo upoštevali značilnosti mešanega posevka in dobrih sosedov. V poznojesenskem času smo namreč ob pomoči staršev vrt prelopatali in ga pognojili s hlevskim gnojem. Zgodaj spomladi smo sejali tudi v korita, da bi si vzgojili svoje sadike. Tokrat sta nas čakali setev in saditev tistih vrtnin, ki so že lahko na prostem. Upamo, da nas bo narava obdarila z zdravimi plodovi.

Skupina starejših učencev pa je polepšala okolico šole in na novo pobarvala črte dveh ristancev pri šoli. Vemo, da bomo v igri uživali, se razmigali in se naužili svežega zraka.

Marija Kotar

Sproščeni sedmošolci

Sedmošolci MŠ Laško in PŠ Debro so imeli v sklopu dneva zdravja tudi delavnico sproščanja. Nekaj vaj objavljamo tudi v šolskem časopisu.

BRAIN GYM – opis pozitivnih učinkov vaj

<p>VODA</p> 	<p>Popijemo 1,5 do 2 litra vode na dan.</p> <p>POZITIVNI UČINKI:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skrbi za učinkovito električno in kemično povezovanje med možgani in živčnim sistemom - odstranjuje odpadne snovi iz našega telesa - izboljša spomin - izboljšuje zbranost (lajša umsko utrujenost) - izboljšuje umsko in telesno koordinacijo - sprošča stres, izboljšuje sporazumevanje in socialne spretnosti - spodbudi delovanje možganov
<p>MOŽGANSKI GUMBKI</p> 	<p>Z eno roko masiramo mehko tkivo pod ključnico desno in levo od prsnice, drugo pa položimo na popek. Masiramo 20 do 30 sek oz. dokler napetost ne popusti.</p> <p>POZITIVNI UČINKI:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hitrejša potovanja sporočil iz leve možganske polovice v desno - možgani dobijo več kisika in so bolje prekrvavljeni - poveča se količina energije - izboljša sproščenost vratnih in ramenskih mišic - odpravlja težave pri branju - Izboljšuje sposobnost gledanja z obema očesoma (blaži preobremenjenost vida, škiljenje ali strmenje)
<p>KRIŽNO GIBANJE</p> 	<p>Izmenoma dvigujemo eno roko in nasprotno nogo. Pri tem se z roko dotikamo kolena.</p> <p>POZITIVNI UČINKI:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izboljša koordinacijo leve in desne strani telesa - povečuje vzdržljivost - povečuje zavedanje prostora - izboljša vid in sluh
<p>VAJE ZA POVEZOVANJE IN UMIRJANJE</p> 	<p>PRVI DEL: Sedemo in prekrizamo gleženj leve noge čez desnega. Roke iztegnemo predse, prekrizamo levo zapestje prek desnega, prepletemo prste in položimo roke na prsi. Nato zapremo oči in nekaj časa globoko dihamo.</p> <p>DRUGI DEL: Prekrizane noge damo narazen. Staknemo konice prstov obeh rok in globoko dihamo.</p> <p>POZITIVNI UČINKI:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lažje ostanemo osredotočeni - večja pozornost in prizemljitev - izboljšuje ravnotežje in usklajenost gibov - izboljšuje naše počutje v okolju - krepi pozorno poslušanje in razumljivo govorjenje - pogloblja dihanje

PRVOŠOLCI

Plavalni tečaj

Prvošolci iz Debra in Rečice smo imeli plavalni tečaj v Thermani Laško. Preživeli smo zabaven in moker teden.

Vsak dan smo najprej imeli učno uro v učilnici, nato smo odšli plavat v Thermano. Seveda smo se pred tem okrepčali z malico, da nam niso prehitro pošle moči. Tudi ogrevanje telesa je bilo del vsakodnevne rutine. Strahovi pred vodo in plavanjem so se hitro razblinili in sledilo je uživanje, še posebej na toboganu. Še

največ dela smo imeli z oblačenjem in s sušenjem las, še posebej dolgih. Škoda, da je ponedeljku tako hitro sledil petek, a bilo je vsekakor super in komaj čakamo, da svoje plavalno znanje in izkušnje podelimo še z drugimi.

Učenci 1.a-razreda z učiteljico Lidijo Podmenik

PŠ DEBRO

Izštekanj

V letošnjem šolskem letu smo se v naši šoli prvič pridružili programu Izštekanj.

Avtorici prispevka sva na izobraževanju pridobili znanja in začeli izvajati preventivni program v sedmem razredu PŠ Debro. Starši otrok so vzporedno vključeni v program Effekt. Oba programa sta namenjena preventivi pri zlorabi drog in alkohola.

Učenci so pridobivali spoznanja, krepili samopodobo, učili so se s pomočjo igre vlog in veščin, ki jim bodo v pomoč pri dobrih odločitvah v življenju. V dvanajstih urah v vsakem razredu smo se dobro spoznali še na drug način, se igrali, učili drug od drugega, izmenjevali mnenja.

Biljana Jošovc in Brigita Kovač

PŠ VRH

Varna uporaba interneta

Internet uporabljamo vsak dan. Postal je pomemben del našega življenja. Z njim se izobražujemo, ohranjamo stik s prijatelji, iščemo zanimive kuharske recepte, si zavrtimo glasbo ali ogledamo videoposnetek, preberemo dnevne novice ter raziskujemo o rečeh, ki nas zanimajo.

Kot so povedali učenci, ga najraje uporabljajo za družbena omrežja (na primer Facebook, Skype, Instagram, Snapchat ...). Super se je pogovarjati s prijatelji po internetu, si pošiljati fotografije, radi se prijavljamo v spletne igre (kjer moramo zaupati svoj elektronski naslov), vendar tudi tukaj veljajo določena pravila, saj je

na spletu veliko nevarnosti, če nismo dovolj previdni.

Zato smo v PŠ Vrh pripravili predavanje o varni uporabi interneta. Za vas smo zbrali nekaj koristnih nasvetov, ki vam bodo prišli prav. Želimo vam varno brskanje po spletu!

Nasveti pri uporabi interneta!

- ⊙ Najprej zaščitimo računalnik, telefon ali tablico tako, da imamo vklopljen požarni zid in nameščen protivirusni program. Tako nas bo računalnik ščitil in opozoril, če bi prišlo do kakšne nevarnosti.
- ⊙ Redno posodabljam aplikacije, ki jim zaupamo.
- ⊙ Nikomur, ki ga ne poznamo, ne pošiljamo svojih osebnih podatkov.
- ⊙ Naša gesla naj bodo daljša, naj vsebujejo številke ter velike in majhne črke. Strokovnjaki zatrjujejo, da so najvarnejša gesla dolga približno 12 znakov.
- ⊙ Gesel ne posojamo prijateljem in vedno se odjavljajmo iz aplikacij.
- ⊙ »Čestitamo, z vašo srečko ste zadeli 1.000 evrov. Kliknite in pustite svoje osebne podatke.« Takšnim obljubam ne verjemimo. Kako lahko zadenemo srečko, če je sploh nismo kupili?
- ⊙ Preden objavimo svojo fotografijo na spletu, pomislimo, če bi si upali objavo natisniti in jo obesiti na oglasno desko v šoli. Tako bomo vedno prepričani, kaj lahko objavimo in kaj ne.
- ⊙ Pri registriranju za spletne igre ali aplikacije vedno preberimo drobni tisk.
- ⊙ Pri komuniciranju preko spleta uporabljajmo bonton, smo strpni in prijazni.
- ⊙ Povezujemo se le na zaupanja vredna in zaščitena javna brezžična omrežja (WiFi).

Povzeto po spletnem tečaju MOOC, Varna raba interneta in naprav.

Klaudija Košenina

NADARJENI

Tudi letos na taboru v Šentrupertu

Kot že nekaj let doslej sta tudi letos svetovalna delavka Metka Čulk in psihologinja Saša Kočiš organizirali tabor za nadarjene. Zanimanje učencev je bilo precejšnje. Kako so se imeli in s kakšnimi vtisi so se vrnili s tabora, si lahko preberete v nadaljevanju.

Eva Vujasinović:

Pričakovala sem, da se bomo imeli super, da se bomo zabavali in da se bomo morda naučili kaj novega. Igrali smo se veliko iger. A najbolj vseč mi je bilo, ko so nam po štirim skupaj zvezali noge, zato smo pri tej igri morali pokazati veliko sodelovanja, čeprav nismo bili ravno najboljši prijatelji. Igrali smo se še veliko drugih iger, kot so na primer pantomima in razne družabne igre. Tudi kaj novega smo se naučili. Igrali smo na doma izdelana glasbila in celo poslušali The Stroj. Za naslednje leto pa predlagam malo več iger za zvečer, saj smo se takrat večinoma igrali pantomimo.

Mohor Teršek:

Pričakoval sem veliko zabave in veselja, da bi se imeli super. Najbolj me je navdušilo, ko je v soboto prišel Primož Oberžan in smo igrali na glasbila. Igrali smo se razne igre zunaj (nogomet, košarka) in v šoli (pantomima in igranje na glasbila). Tudi nekaj novih prijateljskih vezi smo spletli. Naslednje leto naj bo točno tako, kot je bilo letos – ničesar ne bi spremenil!

Luka Maček:

Pričakoval sem veliko igranja in zabavanja. Najbolj mi je bilo vseč, ko so prišli iz »benda« The Stroj. Počeli pa smo še veliko drugih reči zunaj in notri. Fantje smo v prostem času igrali nogomet. Igrali smo se pantomimo in igrali na inštrumente. Naslednje leto si želim več prostega časa.

Katja Pajk:

Pričakovala sem veliko zabave in druženja. Najbolj pa sem se veselila noči, ko smo si s prijateljicami pripovedovale razne shljive zgodbe in jedle sladkarije. Bilo je strašljivo. Veliko smo se igrali na igrišču z žogo in drugimi. Veliko smo tudi jedli! Odšli smo na sprehod in se vrnili čisto brez moči, zato smo spet jedli. Naslednji dan smo se zabavali s Primožem Oberžanom iz skupine The Stroj. Igrali smo na super glasbila. Imeli smo tudi tekmovanje: kdor zgradi večjo, lepšo in stoječo stavbo iz papirja, zmaga. Spletli smo tudi veliko novih prijateljskih vezi. Za naslednje leto si želim več prostega časa.

Zarja Nemeč, foto: Jakob Pirš

PŠ REČICA

Ustvarjamo z mamicami

V sredo, 11. marca, smo imeli roditeljski sestanek.

Najprej smo mamice razveselili s pesmico. Otroci in mamice smo skupaj izdelovali rožice za šolsko dekoracijo. Imeli smo na izbiro oranžno in rumeno barvo rožic. Na mizi so bili pripravljene ves material in vsi pripomočki, ki smo jih potrebovali. Po izdelovanju sva z Julijo prijeli v roke pladnje in ponujali kekse. Kekse

smo naredili učenci v OPB. Ko smo se posladkali, napili in ko smo končali izdelke, sem se počutila prijetno. Vsi smo dobre volje odhajali iz šole.

Ko sem prišla domov, mi je mami rekla, da smo bili zelo pridni in prijazni do mamic.

Klara Peklar

Dan žena

V nedeljo, 8. marca 2015, smo imeli nastop v sindikalnem domu. Prireditev so organizirali člani Krajevne organizacije Rdečega križa.

Nastopali smo za mamice, babice in sosede. Naučili smo se nekaj pesmic in plesov. Ves dan sem se veselila nastopa. A ko sem prišla tja, sem postala malo živčna. Bilo je zelo veliko ljudi. Vedela sem, da zmorem. Ko sem stopila na oder, sem najprej pomahala mamicam in si sama zaželela srečo. Prva pesmica je bila prav za mamice: Mamica je kakor zarja. Nastop je

trajal približno dvajset minut. Ko pa sem vedela, da sem dobro zapela, zaigrala in zaplesala, sem bila zelo vesela. Ob koncu smo bili pogoščeni s sendviči, z bonboni in s pecivom. Nato smo lahko šli k mamicam. Moja mami je bila zelo zadovoljna. Za nagrado sem dobila poljubček in dovoljenje, da lahko ostanem z njo na zabavi.

Julija Planinšek

Opis mamice Alenke

Moja mami Alenka je stara 37 let. V službo hodi v Špar Laško. Je vitkejše postave. Velika je 160 cm. Nad očmi rjave barve jo krasijo goste trepalnice. Obraz ji obdajajo rjavi kratki lasje s svetlimi prameni. Za usti srčkaste oblike se ji skrivajo beli zobje. Rada nosi črno majico, modre kavbojke, moder jopič in črne škornje. Je zelo mirna oseba in dobra po srcu. V prostem času se ukvarja s športom in obiskuje folklorno skupino KUD Lipa Rečica. Moja mami je zelo zanimiva oseba in jo imam zelo rada.

Julija Planinšek

Naslov

V tokratni številki šolskega časopisa predstavljamo likovne izdelke devetošolca Januša Suše iz MŠ Laško. Januš ustvarja, odkar pomni. Pred kratkim je uspešno prestal tudi sprejemne izpite v srednji šoli za likovno umetnost, kamor bo odšel po končani osnovni šoli.

Tanja Drolec

